

ÉRETTSÉGI SZÓBELI TÉMAKÖRÖK ÁLLAMPOLGÁRSÁGI ISMERETEK

Középszint

I. A család, a családi szocializáció

A család fogalma és funkciói. Családi szerepek.

A házasság intézménye, hagyományos családmodell, a család társadalmi funkciói.

Párkapcsolatok, családtervezés, gyermekvállalás kérdése

II. A család gazdálkodása és pénzügyei

A háztartás bevételei és kiadásai (fogyasztás, beruházás).

Megtakarítás a háztartásban – megtakarítás formái.

A hitelfelvétel módozatai, feltételei és kockázatai.

III. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás

Az alapvető emberi jogok, állampolgári jogok és köteleességek.

Egyéni és közösségi jogok.

Az állampolgárság fogalma. Állampolgárság létrejötte.

Az Alaptörvény legfontosabb részei.

Az országgyűlési, önkormányzati és európai parlamenti választások, a népszavazás intézménye.

A civil társadalom szervezetei.

IV. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem

A nemzettudat alkotóelemei és a hazafiság lehetséges megnyilvánulási formái.

Az anyaország feladatai a határon kívül élő magyarság identitásának megőrzésében.

A nemzetállamok szerepe a globális világban és az Európai Unióban.

Magyarország és az Unió kapcsolatrendszere.

A globalizáció hatása a nemzeti kultúrákra.

A magyar honvédség szerepe, feladatai.

Biztonságpolitikai kihívások a 21. században.

V. A magyar állam intézményei

A köztársasági elnök szerepe.

A törvényhozói hatalom rendszere.

A törvényalkotás folyamata és a jogszabályi szintek.

Politikai pártok.

A végrehajtó hatalom rendszere.

A nagy ellátórendszerek.

Az önkormányzatiság fogalma.

A helyi önkormányzatok szervezete és működése.

A közigazgatás rendszere.

Az igazságszolgáltatás rendszere, felépítése, szereplői.

Az ellenőrző intézmények (AB, ÁSZ).

A rendőrség feladatai és jogai.

VI. Az állam gazdasági szerepvállalása

Államháztartás, központi költségvetés és fiskáli politika.

Az állam piaci és nem piaci feladatai.

Az újraelosztási rendszerek.

Az államadósság kialakulása és finanszírozása.

A fő makrogazdasági mutatók.

A gazdasági növekedés, stagnálás, foglalkoztatottság, munkanélküliség, infláció.

Adók és járulékok.

Az állam gazdasági szerepének liberális, baloldali és konzervatív értelmezése.

VII. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése

Állampolgári dokumentumok: személyi igazolvány, lakcímkártya, diákigazolvány, útleve, adóazonosító, TAJ kártya, jogosítvány.

A hivatali ügyintézés lehetőségei.

Szerződések típusai.

VIII. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem

A fogyasztóvédelem fogalma és lehetséges területei.

Demográfiai folyamatok hazánkban és a nagyvilágban.

A technikai civilizáció és a gazdasági növekedés hatása a természeti környezetre.

IX. Bankrendszer, hitelfelvétel

A nemzetközi és a hazai bankrendszer.

Pénzügyi tranzakciók. Hitel (kamat, futamidő, fedezet, saját erő, THM).

Az MNB működése, feladatai és a monetáris politika.

X. Vállalkozás és vállalat

A gazdaság alapintézményei, törvényszerűségei és gazdasági szereplői.

A tulajdonformák.

Vállalkozási formák, cégtípusok.

Az üzleti terv.